SOVA

spolok na ochranu vlastníkov automobilov

KÚPA OJAZDENÉHO AUTA NIE JE RIZIKOVÁ, AK POZNÁTE TIETO PRAVIDLÁ

POLICAJNÝ ZBOR SLOVENSKEJ REPUBLIKY

www.zdruzenie-sova.sk

NIE JE PRÁVE VAŠE AUTO KRADNUTÉ?

ODHAĽTE OPRAVU ŤAŽKEJ HAVÁRIE!

AKO SA OMLADZUJÚ AUTOMOBILY?

POZOR NA DOVEZENÉ VRAKY!

NAJVÄČŠIE PODVODY PREDAJCOV V BAZÁRI!

SOVA informuje

Situácia je alarmujúca. Slovenská republika čelí od začiatku 90. rokov prívalu dovážaných automobilov zo zahraničia s veľmi často pochybným pôvodom a zlým technickým stavom. Štátne orgány urobili v minulosti pri registrácii týchto automobilov vážne legislatívne nedostatky, pričom v súčasnej dobe bola legislatíva na návrh Ministerstva vnútra upravená a bol zo zákona zavedený inštitút kontroly originality, ktorá sa vykonáva na všetkých dovezených vozidlách. Zmeny sú zvyčajne urobené profesionálne a je ťažké odhaliť ich obyčajnou prehliadkou. Takéto vozidlá môžu mať buď falošné doklady alebo mohli byť predané s „pravými dokladmi“, ale so sfalšovanými identifikačnými znakmi.

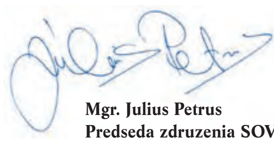
SOVA je tu pre Vás

Cieľom SOVY je chrániť práva vlastníkov automobilov. Zasadzujeme sa o to, aby nedochádzalo k situáciám, kedy sa v bazároch a v inzerátoch bežne ponúkajú ťažko havarované, ukradnuté alebo inak právne závadné automobily. Tieto autá musia zmiznúť z trhu! Presadzujeme sprehľadnenie predaja ojazdených automobilov, zvýšenie bezpečnosti na cestách a omladenie vozového parku v Slovenskej republike. Vstupom do EÚ výrazne vzrástol počet dovážaných automobilov. S ním ale rastie aj počet dovážaných vrakov, totálne havarovaných a ukradnutých áut. V tejto brožúre získate informácie, ktoré by ste mali vedieť skôr, než si kúpite alebo necháte priviezť ojazdený automobil. Ak už nejaký vlastníte, overte si, či ste nenaleteli podvodníkom.

SOVA je úspešná

Táto príručka sa v Českej republike stretla s veľmi pozitívnym ohlasom nielen medzi motoristami, ale aj medzi odborníkmi a v prípade väčšieho záujmu sme pripravený pre dotlač jej slovenskej verzie, pre ktorú by sme radi našli ďalších sponzorov.

Ak ste sa stretli s nejakými trikmi, ktoré táto príručka obsahuje, alebo máte nové podnety, neváhajte sa na nás obrátiť s otázkami, alebo skúsenosťami na info@zdruzenie-sova.sk.

Mgr. Julius Petrus
Predseda zdruzenia SOVA

www.zdruzenie–sova.sk

NA ČO SI TREBA DAŤ NAJVÄČŠÍ POZOR?

OMLADENIE AUTOMOBILU

Podľa získaných informácií je v Slovenskej republike veľa automobilov omladených!

SKUTOČNÝ PRÍPAD:

Pán Martin K. predal svoj Volkswagen Polo z roku 1996 a na inzerát si kúpil mladšie vozidlo z roku 2003. Po overení auta však s prekvapením zistil, že skutočný rok výroby automobilu je 1997. Prvá registrácia vozidla dovezeného pôvodne z Nemecka bola v roku 2000 a na polícii následne omylom zapísali do Osvedčenia o evidencii „Dátum prvej evidencie vozidla (rok výroby“ totožný s „Dátumom prvej evidencie v SR“. „Podnikavý“ dovozca – predajca z inzerátu to využil a pán Martin K. si takto kúpil rovnako staré auto ako predal.

PÔVOD VOZIDLA

Každé 2 hodiny je v SR odcudzený automobil. Overte si, či ste nekúpili jeden z nich, nakoľko v Slovenskej republike sa nachádza veľké množstvo automobilov s pozmenenými identifikátormi, ktoré boli zaevidované pred zavedením kontroly originality!

Katarína si nechala z Rakúska priviezť Mercedes A. Skutočnosť, či vozidlo nie je kradnuté si nechala preveriť prostredníctvom známeho na hranici. Tam zistili, že sa v databáze kradnutých áut v Rakúsku nenachádza. Po polroku si pred odchodom na dovolenku do Chorvátska nechala pre istotu vozidlo preveriť u špecializovanej firmy a s hrôzou zistila, že identifikačné číslo VIN auta je evidované v databáze kradnutých vozidiel v Nemecku. Vysvetlenie? Pôvodný nemecký majiteľ čakal, kým bude automobil prihlásený v zahraničí, a ihneď potom nahlásil krádež. Dopustil sa tak jasného poisťovacieho podvodu.

ZMENA IDENTIFIKÁTOROV

V Slovenskej republike má každý desiaty automobil pozmenené identifikátory!

SKUTOČNÝ PRÍPAD:

Príbeh Tomáša R. z Piešťan:

So svojím kolegom z práce sa dohodol, že mu z Nemecka privezie lacný VW Passat. Za dvojročný automobil zaplatil 490.000,- Sk. Pre istotu si dodatočne nechal overiť pôvod identifikátorov auta u špecializovanej firmy. Kontrola zistila, že automobil je kradnutý. Pôvodne bol odcudzený v Holandsku a následne zlegalizovaný prerazením čísla karosérie – VIN. Tomáš R. sa teraz oprávnene obáva, že pri prekročení schengenských hraníc mu automobil zadržia. Jeho kolega z práce -„dovozca“ - tvrdí, že automobil takto zakúpil a s prípadom nechce mať nič spoločné.

Každé vozidlo, aj v tom najlepšom technickom stave alebo za najzaujímavejšiu cenu môže mať niektorý z uvedených nedostatkov. (Častými dôsledkami sú potom zabavenie vozidla bez náhrady, finančná strata alebo ďalšie postihy.)

Príklad zákonného postihu

Novelizovaný zákon NR SR č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách okrem iného v § 21 ods. 2 stanovuje:

1) Prevádzkovateľ vozidla nesmie v premávke na pozemných komunikáciách prevádzkovať vozidlo, ktoré: j) nemá identifikačné číslo vozidla VIN zhodné s identifikačným číslom vozidla VIN uvedené v osvedčení o evidencii alebo technickom osvedčení vozidla, ak bolo také číslo vozidlu pridelené.

2) Za správny delikt podľa predošlého odseku je možné uložiť pokutu 2.000,– Sk.

Zákon NR SR č. 300/2005 Z. z. (Trestný zákon) okrem iného v § 220 ods. 1) stanovuje: Kto falšuje alebo pozmení identifikačné číslo motorového vozidla, výrobné číslo motora motorového vozidla, výrobný štítok motorového vozidla alebo výrobné číslo súčastí motorového vozidla alebo použije ako pravé identifikačné číslo, výrobné číslo motora motorového vozidla, výrobný štítok alebo výrobné číslo súčastí motorového vozidla iného motorového vozidla, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

KÚPA OJAZDENÉHO AUTA NIE JE RIZIKOVÁ, AK POZNÁTE TIETO PRAVIDLÁ

1. KONTROLA ZÁKLADNÝCH IDENTIFIKÁTOROV VOZIDLA

LAICKÁ KONTROLA

Podľa identifikátorov zistíte, či kupujete auto s parametrami, ktoré sú uvedené v technickom preukaze a či skutočne kupujete vozidlo, ktoré je v ňom uvedené. Môže sa totiž stať, že kúpite vozidlo dovezené zo zahraničia ako havarované, z ktorého sa použili doklady, bola vyrezaná časť plechu s vyrazeným VIN a s identifikačnými štítkami. Tieto boli následne umiestnené do vozidla odcudzeného napr. v Slovenskej republike. Takto bolo auto prihlásené na doklady zo zahraničia a vy v podstate kupujete kradnuté auto.

KONTROLA ROKU VÝROBY

Skutočný rok výroby je možné v prípade pochybností určiť z kódov, ktoré nájdete napr. na sklách, bezpečnostných pásoch, sedadlách, plastových dieloch, agregátoch, ABS, klimatizácii, alternátore, nádobkách prevádzkových kvapalín, atď.

vyrobené 7/00

vyrobené 9/00

vyrobené 2002

Ak majú všetky sklá rovnaké kódy a dole napr. číslicu 2 ako na obrázku tejto škodovky, tak je všetko v poriadku. Sklá auta boli vyrobené v roku 2002. Ak má jedno alebo viacej skiel iný kód (napríklad 6), znamená to, že sklá boli vymenené. Avšak k tomu mohlo dôjsť po havárii alebo len po prasknutí skla. Každopádne sa potom zamerajte na túto časť karosérie a pozorne ju skontrolujte.

Bezpečnostné pásy

Označenie dátumu výroby bezpečnostného pásu môže mať rôzne formy (od priameho natlačenia dátumu až po jednoduché zakódovanie do radu čísel). Nájdete ho na látkovej nášivke alebo na plastovom štítku v dolnej časti, v mieste ukotvenia bezpečnostného pásu. Samotné znaky môžu byť natlačené na látke či vyrazené do plastového štítku.

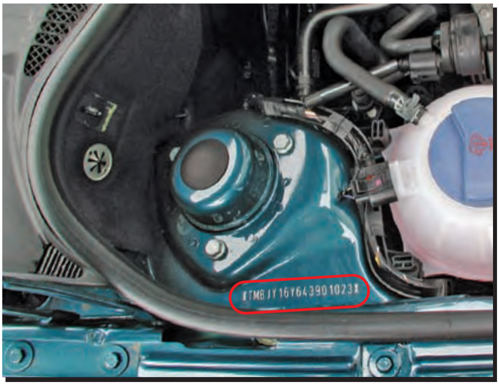

rok výroby bezp. pásu

VIN (Vehicle Identification Number)

VIN

Najdôležitejším (rodným) číslom automobilu je kód VIN. Ten musí súhlasiť s údajmi v osvedčení o evidencii. Kód VIN nájdete väčšinou vyrazený v motorovom priestore (napr. na kryte /držiaku/ tlmiča, na tzv. klobúku), na priečke medzi motorom a kabínou auta, na podlahe alebo v batožinovom priestore. Skontrolujte, či nie je zmenený, neodborne prerazený alebo či niekto nemanipuloval s dielom, na ktorom je kód VIN vyrazený.

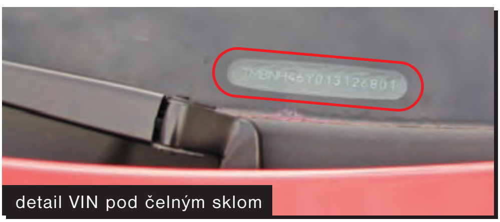

umiestnenie VIN kódu v motorovej časti

VIN pod čelným sklom

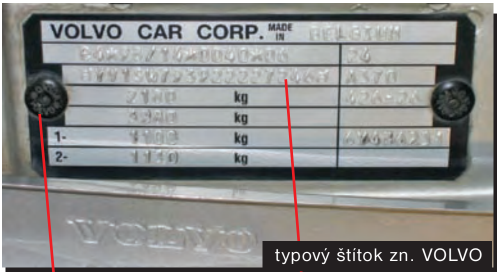
Všetky automobily ho síce nemajú, ale vyskytuje sa stále častejšie. Jeho výmena a sfalšovanie je náročné a nákladné. Ak je na aute, tak ho určite skontrolujte.

detail VINpod čelným sklom

detail VIN pod čelným sklom

detail VIN pod čelným sklom

typový štítok zn. VOLVO

VÝROBNÝ ŠTÍTOK VÝROBCU

Najčastejšie ho nájdete v motorovom priestore alebo na stĺpiku vozidla. Opäť skontrolujte všetky údaje a porovnajte ich s osvedčením o evidencii (OE). Ak štítok chýba, je poškodený alebo neoriginálne uchytený, tak sa zvyšuje pravdepodobnosť, že s vozidlom nie je niečo v poriadku (pôvod, predchádzajúce havárie...). Ak štítok chýba, tak Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie nemusí takéto auto prihlásiť.

TYP a výrobné ČÍSLO MOTORA

Oba údaje nájdete vyrazené na bloku motora. Porovnajte ich s OE. V ňom musí byť povinne uvedený iba typ motora (platí pre OE vydané od 1. 12. 2006, do tejto doby sa v TP uvádzalo aj výrobné číslo motora). Ak môžete, tak skontrolujte aj výrobné číslo motora. Opäť sa zamerajte na to, či s vyrazenými číslicami niekto nemanipuloval alebo nie je upravená plocha na vyrazenie čísla motora. Ak je číslo motora poškodené, vyrezané alebo plocha na vyrazenie má stopy po úpravách, automobil nekupujte.

! POZOR !
Duplikát TP obvykle neobsahuje dôležité údaje o pôvode vozidla.

KONTROLA ROKU VÝROBY

V prípade akýchkoľvek pochybností o skutočnom veku, pôvode vozidla alebo originalite identifikátorov využite služby renomovaných firiem, ktoré vykonávajú kontrolu originality a výsledok garantujú, ako napríklad Cebia, Iris Ident, OSNAP, STK Control či Car Code.

Určenie skutočného roku výroby – Vaše auto mohlo byť omladené

V prípade individuálnych dovozov a v prípade duplikátov OE /TP/ vznikol obrovský priestor pre tzv. „omladzovanie“ vozidiel. Reálna hodnota auta je pritom priamo závislá od presného určenia roku výroby.
Kompetentným odhadom má viac ako štvrtina vozidiel v SR pozmenený údaj o roku výroby!

Ak si na zistenie roku výroby vozidla netrúfate sami, obráťte sa na špecializovanú firmu. V SR je v prevádzke internetová aplikácia ROKVY, ktorá poskytuje on-line informácie o skutočnom roku výroby. Každý motorista si tak môže overiť pravý rok výroby vozidla, ktoré chce zakúpiť. Seriózne autobazáre poskytujú svojim klientom garanciu roku výroby vozidiel.

OVERENIE PÔVODU VOZIDLA

Je najdôležitejšie, ale tiež najzložitejšie! Jednotlivec takmer nemá šancu. Preto je nebezpečné kupovať automobil len tak „na ulici“, napríklad na inzerát, od priekupníkov, dovozcov a neprofesionálnych predajcov v bazári – tí vám pôvod nezaručia! Preto overenie prenechajte na profesionálov, ktorí ručia za pôvod alebo automobil kúpte od predajcu, ktorý nechá va svoje autá overiť za Vás. V Slovenskej republike to ale pravidelne a systematicky robia iba najväčšie bazáre.

Overením pôvodu vozidla je možné zistiť:

- či bolo vozidlo v danej krajine registrované,
- dôvod ukončenia registrácie,
- poslednú registračnú značku,
- dátum prvej registrácie,
- rok výroby a samozrejme aj to, či vozidlo nie je evidované ako odcudzené.

Len zlodej „amatér“ dnes do SR privezie odcudzené vozidlo napr. z Holandska a bude ho v SR deklarovať ako dovezené z Holandska. Prax je taká, že zlodej pri procese legalizácie odcudzeného vozidla v SR pozmení aj krajinu jeho pôvodu! Ak teda zlodej odcudzí vozidlo napr. vo Francúzsku, tak ho bude v SR deklarovať ako dovoz napr. z Nemecka. Ak si takýto automobil necháte „prelustrovať“ v Nemecku, zistíte, že tam nie je evidovaný ako odcudzený a získate klamný pocit, že nie je dôvod k neuskutočneniu kúpy. Pravda bude bohužiaľ úplne iná.

V Slovenskej republike sa vozidlá kradnú veľmi ľahko. Denne zmizne priemerne pätnásť vozidiel. Od roku 2004 klesá počet ukradnutých automobilov, pričom objasnenosť prípadov zo strany polície je s malými odchylkami na rovnakej úrovni. Liberalizácia európskeho trhu ojazdených vozidiel a privoľná legislatíva, robí z krádeží áut výnosný biznis, s minimálnymi postihmi. Autá sú pre mafie skutočným lákadlom. Celková nahlásená a oficiálna škoda sa za minulý rok vyšplhala na 1,76 miliardy korún, čo je asi 40 percent škôd z celkovej majetkovej kriminality v Slovenskej republike! Automobilová kriminalita je jednoducho obrovský biznis, v ktorom sa každoročne točia miliardy korún.

! POZOR !
Dokladové overenie pôvodu vozidla by malo byť vždy uskutočnené v prípade vozidiel, ktoré sú dovezené individuálne a všetkých vozidiel vybavených duplikátom OE /TP/.

OVERENIE PÔVODNOSTI IDENTIFIKÁTOROV VOZIDLA

V rámci profesionálne uskutočnených kontrol pôvodnosti identifikátorov vozidiel sa vždy realizuje:

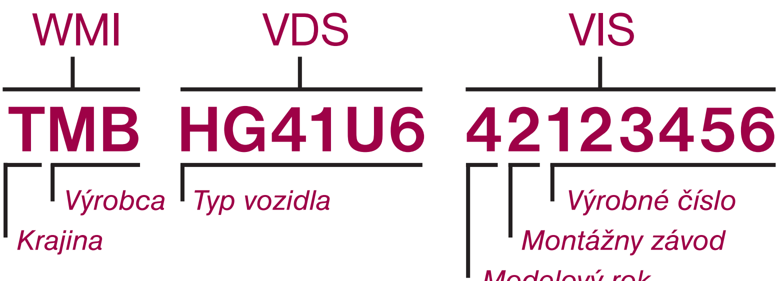
- Kontrola pôvodnosti (originality) údajov výrobcu, a to vrátane kontroly viditeľných aj skrytých identifikátorov vozidla.
- Overenie, či na vozidle a na jeho identifikátoroch nebola uskutočnená neoprávnená zmena alebo iný zásah vedúci k novej identite vozidla.
- Rad meraní a fotodokumentácia vozidla pomocou najmodernejšej digitálnej techniky.
- Kontrola, či údaje uvedené v dokladoch o vozidle („osvedčenie o evidencii“ resp. „technický preukaz“, pôvodný „zahraničný technický preukaz“) zodpovedajú údajom na vozidle.

Základný postup odbornej kontroly identifikátorov:

Administratívna kontrola vozidla

- Overenie pôvodnosti dokladov vozidla – Osvedčenie o evidencii, resp. Technický preukaz, resp. preukazy.
- Overenie správnosti údajov uvedených v dokladoch vozidla.
- Rozkódovanie VIN za účelom kontroly príslušnosti VIN ku skutočnému vozidlu.
- Databázová kontrola VIN – overenie, či auto bolo vyrobené s týmto VIN.

Rozkódovanie VIN

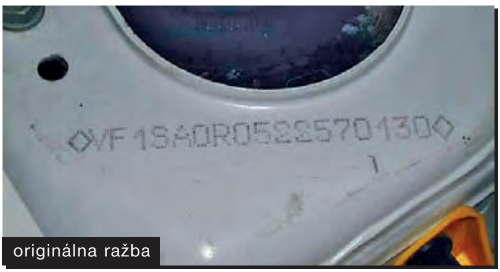
Kontrola hrúbky laku karosérie

• Meranie hrúbky laku a kontrola technológie (lakovania) zisťuje nepôvodné povrchové úpravy a odhalí prípadné opravy skryté pod vrstvou farby.
• Takisto sa uskutočňuje detailné meranie okolia VIN za účelom zistenia zvaru na diele, kde sa nachádza VIN.

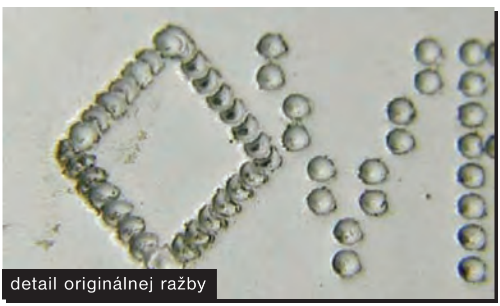

Kontrola identifikátorov vozidla

originálna ražba

• Pôvodnosť a originalita sa overujú v prípade všetkých identifikačných štítkov, nálepiek a kódov ako sú napríklad VIN, číslo motora, (výrobný štítok výrobcu), výrobný štítok, zákaznícky štítok, kódy skiel, kódy bezpečnostných pásov, ostatné diely označené dátumom výroby alebo segmentmi VIN.

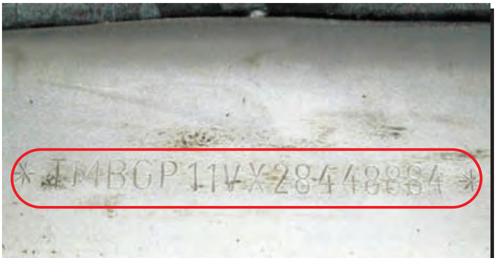
detail originálnej ražby

falšovaná ražba

Magneticko-prášková metóda

• Umožňuje detekciu povrchových a podpovrchových vád a ich vizualizáciu prostredníctvom zmien magnetického poľa v mieste nehomogenity materiálu.

pohľad pred použitím magneticko – práškovej metódy

odhalenie zásahu do VIN kódu

Fotodokumentácia

• Vyhotovuje sa cca 30 detailných fotografií.
• Fotografie dokumentujú skutočný stav vozidla a jeho identifikátorov.

2. PREVERTE SI AUTO V DATABÁZE MINISTERSTVA VNÚTRA SR

Webové stránky Ministerstva vnútra ponúkajú možnosť preveriť auto v databáze odcudzených vozidiel SR na stránkach www.minv.sk na základe týchto kritérií:

VIN
Užívateľ napíše celé VIN číslo a klikne na ikonu Hľadaj.

SPZ
Užívateľ napíše celú SPZ bez medzier a pomlčiek a klikne na ikonu Hľadaj.
Príklad: BB779BA

NEVÝHODY TOHTO SYSTÉMU:
Záznamy registrujú len vozidlá odcudzené za posledné tri roky a to iba na území SR.
Ak bolo auto odcudzené napr. v Nemecku, do systému sa nedostane.
Ak je číslo VIN alebo SPZ-ka pozmenená, zadáva záujemca o kúpu do systému iné číslo a nemôže dostať správnu odpoveď.

3. PRÁVNA KONTROLA

Ak sa predsa len odhodláte kúpiť auto bez pomoci profesionálov, tak by ste sa mali zoznámiť aj s týmito nástrahami:

Nesplatený lízing – keď na Vašom aute viazne dlh

• Obvolajte lízingové spoločnosti. Je to istý spôsob, ako zistiť, či auto nie je zaťažené lízingom. Využite prípadne stránku www.registervozidiel.sk.

• Skontrolujte technický preukaz – v minulosti sa do technického preukazu v rozmedzí cca 2 rokov zapisoval iba držiteľ vozidla, avšak nie jeho majiteľ. Táto skutočnosť ešte dnes spôsobuje problémy, pretože môžete zakúpiť auto od držiteľa uvedeného v technickom preukaze, ale majiteľom môže byť úplne iná osoba, napr. lízingová/úverová spoločnosť.

Problém: Dnes sú v SR desiatky a stovky obchodných spoločností s oprávnením poskytovať lízingové služby. Navyše, v mnohých týchto firmách vám odmietnu poskytnúť informácie. Takisto auto mohlo byť zakúpené na lízing od spoločnosti, ktorá už zanikla.

SKUTOČNÝ PRÍPAD:

Pavol B. z Bratislavy našiel na inzerát výhodnú kúpu jazdeného vozidla VW Golf. S predávajúcim, ktorý vystupoval ako splnomocnená osoba majiteľa vozidla, sa dohodli na kúpnej cene 310.000,– Sk, podpísali kúpnu zmluvu a došlo k odovzdaniu vozidla. Pavol B. obdržal od sprostredkovateľa aj splnomocnenie na prepis vozidla na dopravnom inšpektoráte. Keď však nový majiteľ navštívil DI a požiadal o prepis vozidla na svoje meno, úradník ho odmietol s tvrdením, že vozidlo je stále evidované na istú bratislavskú lízingovú spoločnosť. Pavol B. sa preto obrátil na predávajúceho s požiadavkou na vrátenie kúpnej ceny. Ten však tvrdil, že o lízingu nič nevedel a peniaze vrátiť odmietol. Pravda bola taká, že lízingovú zmluvu podpísal ešte predchádzajúci majiteľ vozidla. Jediná možnosť pre Pavla B. bola taká, že lízingovej spoločnosti musel uhradiť nesplatenú časť lízingu vo výške 90.000,– Sk, v opačnom prípade by mu spoločnosť vozidlo zabavila a on by prišiel o investované peniaze i o auto.

Záložné právo – keď sa ručí autom

Ak je auto predmetom záložnej zmluvy, napr. keď autom ručí ten, kto si niekde požičal peniaze, je to pomerne s istotou možné zistiť na internetovej stránke www.notar.sk! Táto stránka obsahuje Notársky centrálny register záložných práv, kde je možné podľa zadania identifikátorov zistiť, či je auto predmetom záložného práva.

ZASTAVENE

Exekúcia – auto môže by zabavené prakticky kdekoľvek a kedykoľvek

• Problém: Zatiaľ neexistuje zoznam úpadcov, t.j. ľudí, ktorých majetok je v exekúcii. Preto neexistuje ani spôsob, ako zistiť, či auto je alebo nie je zaťažené exekúciou. Komora exekútorov tieto informácie neposkytuje.

• Najčastejšie dôvody pre exekúciu: akékoľvek dlhy, nedoplatok lízingovej spoločnosti, nedoplatok daňovému úradu – ten má potom možnosť zabaviť majetok dlžníka.

• Problém: Exekútor zabaví auto aj tomu, kto ho kúpil v dobrej viere, že všetko je v poriadku.

SKUTOČNÝ PRÍPAD:

Silvester K. z Prievidze si sprostredkovaným predajom kúpil v malom prievidzskom bazári od pôvodného majiteľa Ford Mondeo za 280.000 Sk. Pri návšteve Okresného dopravného inšpektorátu, kde chcel zaregistrovať zmenu vlastníka automobilu mu bolo oznámené, že zmena registrácie vozidla na Silvestra K. nie je možná, lebo prevod vozidla je na základe žiadosti exekútora zablokovaný a vozidlo je zahrnuté v súpise majetku pre exekúciu. Pôvodný majiteľ totiž predal vozidlo pánovi Silvestrovi K. potom, čo mu bolo doručené oznámenie o začatí exekúcie voči pôvodnému majiteľovi, po ktorého doručení nesmel scudzovať (predávať) veci vo svojom vlastníctve.

Odcudzené auto
– to, že šoférujete odcudzené auto, nespoznáte!

Pred zakúpením ojazdeného vozidla neľutujte vynaloženie čiastky na overenie jeho identifikačných znakov, prípadne za overenie krajiny pôvodu. Hlavne, ak ide o vozidlo dovezené individuálne zo zahraničia! Čiastka za overenie je neporovnateľne nižšia, než o akú by ste prišli v prípade, že Vám bude odcudzené vozidlo zabavené bez jeho opätovného vrátenia.

Problém: Vozidlo býva často odcudzené v inej krajine, než je deklarovaná krajina pôvodu. Overte si pravosť už vydaného osvedčenia – môže byť falošné. Auto nemusí byť evidované v databáze ukradnutých automobilov. Venujte pozornosť údajom v technickom preukaze (hlavne rýchlym prevodom vozidla) a kúpnej zmluve!

SKUTOČNÝ PRÍPAD:
Daniela B. z Bratislavy kúpila od súkromného dovozcu Škodu Octavia Combi za 290.000,– Sk. Celý rok vozidlo bez problémov používala, až kým nevycestovala za hranice. Pri ceste s rodinou na dovolenku do Chorvátska jej na rakúskych hraniciach vozidlo overili a okamžite zabavili. Auto bolo totiž pred rokmi ukradnuté a po prevoze do Slovenskej republiky zlegalizované.

Súdna úschova
– Vaše auto je predmetom súdneho sporu!

Problém: K prevzatiu auta do súdnej úschovy môže dôjsť v prípade, keď si kúpite automobil, o ktorý sa vedie spor. To však pri kúpe nie je možné zistiť. V tejto situácii môže dôjsť k odobratiu auta a následnému rozhodnutiu polície o vydaní auta nie subjektom, ktoré vedú spor, ale do súdnej úschovy. Ide o dlhodobú záležitosť, kedy sa čaká, komu súd prisúdi auto.

SÚDNA ÚSCHOVA

Predaj bez súhlasu manžela/manželky – spoločný majetok

• Požadujte súhlas manžela alebo manželky s predajom auta. Ak ide o spoločný majetok manželov, tak zo zákona je potrebné mať partnerov súhlas.

Problém: Manžel/manželka môže predaj auta napadnúť v prípade, že súhlas k predaju neudelil/a. Na auto sa uplatňujú práva tretích osôb a takto vzniká právny problém, pretože auto je predmetom žaloby. Môže byť vzaté do súdnej úschovy.

Polícia zabavuje autá hlavne v týchto prípadoch:

- na vykonanie potrebných úkonov, ak má podozrenie, že vozidlo súvisí so spáchaním trestného činu alebo priestupku,
- pri podozrení, že sú pozmenené identifikátory automobilu (kód VIN, číslo motora...),
- pri podozrení, že vozidlo či jeho časti sú odcudzené,
- v prípade, že s vozidlom bola v minulosti spáchaná trestná činnosť alebo sa k tejto činnosti použilo,
- pri akomkoľvek spore dvoch subjektov, v ktorom je podané trestné oznámenie (predmetom sporu je aj vozidlo).

Väčšina týchto okolností vychádza najavo až po zakúpení automobilu a vopred sa takmer nedá zistiť.

Preto vám odporúčame kupovať automobil iba od takého predajcu, ktorý vám v prípade právnych problémov poskytne 100% záruku vrátenia peňazí. Zabudnite na kúpu auta od „známeho“, na inzerát alebo od dovozcov ojazdených áut – práve tí väčšinou obchodujú s nekvalitnými a problematickými autami.

4. KONTROLA TECHNICKÉHO STAVU

Čo zistíte voľným okom?

Najprv skúste nájsť výrobné štítky alebo samolepky so servisnými údajmi (napr. počet najazdených km pri poslednej výmene oleja). Nájdené údaje porovnajte so servisnou knižkou a súčasným stavom tachometra.

Lak

• Farbu a odtieň laku skontrolujte za denného svetla alebo pod žiarivkami, a to na všetkých dieloch karosérie.

• Sledujte stopy brúsenia tmeliacich a gitovacích hmôt pod lakom, malé praskliny, zastriekané smeti, jamky, pozrite sa na hranky na laku v ohyboch a v okolí tesniacich a ukončovacích líšt, napr. pri dverách, oknách, na blatníkoch.

rovnomerné medzery

nesprávne spasovanie svetla a blatníku

• Prezrite si okolie svetiel, smerových svetiel a tesnenie okien a pátrajte po jemnom zastriekaní lakom alebo zlom napasovaní. Pri striekaní blatníka len málokto demontuje svetlá alebo tesnenie okien, takže na nich často zostanú stopy po predchádzajúcom lakovaní.

• Dôvodom opráv a prelakovania častí karosérie môže byť často aj korózia – pozor na všetky odlupujúce sa a mrviace sa časti laku alebo výskyt pľuzgierikov, hlavne v namáhaných a v spodných častiach karosérie.

Potom sa pri prehliadke zamerajte na:

• Porovnajte veľkosť škár (medzier) medzi jednotlivými časťami karosérie – diely musia lícovať a škáry medzi nimi musia byť rovnako široké.

• Skontrolujte, či lak na skrutkách, ktoré spojujú jednotlivé časti karosérie nie je poškodený. Ak bol na ne nasadený kľúč a boli povoľované, svedčí to o výmene alebo oprave daného dielu.

odretá skrutka karosérie

Originálne spoje a tmelenie karosérie

• Skontrolujte spoje (škáry), ktoré sa počas výroby v továrni prekrývajú plastovým tmelom. Chráni karosériu pred zatekaním vody a vnikaním nečistôt. Po oprave ich väčšinou nie je možné uviesť do pôvodného stavu, tmel je hrboľatý, nepravidelný a často je vytvorený z iného materiálu.

• Otvorte motorový a batožinový priestor a nebojte sa odstrániť všetky koberce, plastové kryty aj rezervné koleso, aby ste čo najlepšie videli vnútorné spoje karosérie a skelet. Pokračujte na všetkých častiach auta. Kontrolujte obe strany zároveň a vzájomne ich porovnávajte. Spoje sú strojové, preto by malo byť všetko symetrické.

Interiér

***Varovanie:** Analógový aj digitálny tachometer sa dá pretočiť! V niektorých inzertných a motoristických časopisoch sa tieto služby dokonca ponúkajú.*

• Skontrolujte stav čalúnenia, mieru poškodenia sedačiek (presedenie, škvrny, prípadné prepálenie a pod.).

• Skontrolujte opotrebovanie volantu, pedálov, spojky, brzdy a riadiacej páky – pri 50 000 najazdených km by rozhodne nemali byť príliš opotrebované. Musí byť vidieť štruktúra povrchového materiálu. Pri viac než 250 000 km býva znateľne poškodený poťah riadiacej páky. Pedále sú úplne ošľapané. Podľa miery opotrebovania môžete zhruba odhadnúť počet skutočne najazdených kilometrov.

Interiér – známky zatopenia

• Pozorne nazrite pod plastové časti interiéru, či neobjavíte zvyšky piesku alebo bahna. Rozoberte čalúnenie vo dverách, pozrite sa pod prahové lišty, koberce aj pod sedačky.
• Pozrite sa pod prístrojovú dosku. Na jej kontrolu sa často zabúda. Avšak práve pod ňou môžu zostať stopy po zatopení.
• Privoňajte k čalúneniu, či necítite zápach bahna, na sedačkách hľadajte škvrny.
• Pôsobením vody povolí izolácia, ktorá potom začína oxidovať. Následkom toho často nefungujú elektricky ovládané časti auta.

Elektrické súčasti

Pozorne skontrolujte aj základné veci, napr. či svietia všetky svetlá a to vrátane brzdových a smerových. Elektrické ovládanie okienok musí byť plynulé a bez rušivých zvukov. Klimatizáciu vyskúšajte aj počas jazdy, nielen s naštartovaným motorom na mieste.

Pneumatiky a nápravy

Skontrolujte predné aj zadné nápravy – akýkoľvek atypický odklon kolies je podozrivý. V dôsledku toho sa nesprávne zodierajú pneumatiky, čo ohrozuje bezpečnosť.

Extra tip! Práve nesúmerne ojazdené pneumatiky nám naznačia, že závada môže byť v nesprávnej geometrii náprav, na tlmičoch pruženia či na nápravách (auto po vážnej havárii).

NEMALO AUTO VYSTRELENÉ AIRBAGY?

Po otočení kľúčika do prvej polohy sa rozsvietia všetky kontrolky. Tie by mali postupne zhasínať (vrátane kontrolky airbagu). Ak zhasnú všetky naraz, príp. kontrolka airbagu súčasne s inou z kontroliek, znamená to, že kontrolka je prepojená na inú (trik súkromných dovozcov) a airbag je nefunkčný. Auto teda pravdepodobne havarovalo.

Ďalšie znaky: kryt airbagu musí sedieť presne (po stranách rovnaké medzery, pevný stred pri stlačení), nemal by chýbať nápis Airbag alebo Airbag – SRS a logo automobilky.

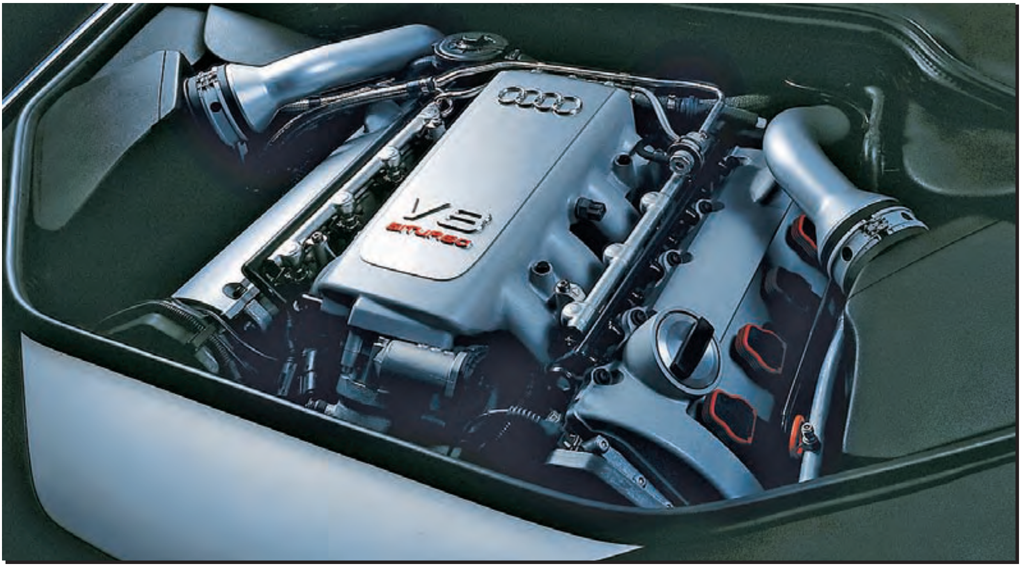

neoriginálna záslepka bez airbagu

Motor

Ohľadne motora zistíte mnoho už len jednoduchým pohľadom. V kombinácii s testovacou jazdou by ste mali byť schopný zistiť, či je všetko v poriadku.

- Opäť sa pozrite na škáry a skrutky v motorovom priestore, či auto nebolo nabúrané.
- Ešte za studena otvorte nádobku s vodou a pozrite sa zospodu na jej viečko. Keď je na ňom emulzia, tak to znamená, že olej presakuje do vody alebo že je zlé tesnenie pod hlavou.
- Motor by mal byť čistý a suchý, bez viditeľného presakovania oleja.

- Mal by naskočiť hneď na prvý raz. Sústreďte sa na jeho chod. Nechajte ho bežať na voľnobeh a počúvajte, či sa neozývajú neobvyklé zvuky (klepanie, šklbanie). Motor by mal udržiavať rovnakú hladinu otáčok bez znateľného kolísania.
- Odstráňte viečko olejového krytu a otočte ho. Keď je na ňom emulzia, tak to znamená, že do oleja tečie voda alebo olej nebol riadne vymenený. Keď je kryt cítiť po benzíne, znamená to, že mechanická pumpa prepúšťa benzín.
- Po 15 min. jazdy vyskúšajte metódu mechanikovho semafora ČIERNA – MODRÁ – BIELA.

Motor – výfukový dym

Použite metódu **ČIERNA – MODRÁ – BIELA**. Podľa farby dymu, ktorý vychádza z motora po zahriatí spoznáte mnoho aj bez meracích prístrojov.

začiernené koncovky výfuku

■ **Čierny dym** (v prípade dieselového motora) – motor je pravdepodobne veľmi opotrebovaný alebo má zle nastavené čerpadlo.

■ **Modrý dym** – piestne krúžky prepúšťajú olej do valca alebo ventily netesnia. Motor je silne opotrebovaný.

□ **Biely dym** – do spaľovacieho priestoru uniká voda z chladiaceho systému. Môže to byť zlé tesnenie pod hlavou motora alebo prasknutá hlava motora.

5. ČO ZISTÍTE PRI PREHLIADKE NA RAMPE?

Podvozok

Kontrolujte originalitu a súmernosť spojov a neporušenosť tmelu. Pozor na neoriginálne spoje (zvary), ktoré naznačujú, že auto bolo zostavené z dvoch alebo z viacerých častí! Na nosných častiach podvozku bezpečne spoznáte, či auto vážne havarovalo.

Kolesá a pneumatiky

Koleso pretočte. Uvidíte, či nie je poškodené a budete počuť aj chod ložiska. Uchopte silne koleso a zalomcujte s ním. Nemala by sa cítiť žiadna vôľa, koleso musí pevne sedieť na náprave.

Motorová časť podvozku

Sledujte stopy po presakujúcom oleji v spojoch. Olejová vaňa a prevodovka nesmú byť poškodené alebo zavarené.

Brzdy

Skontrolujte brzdové kotúče – musia mať dostatočnú hrúbku a nesmú byť na nich hrany, vrypy alebo drážky, ktoré by znižovali ich účinnosť!

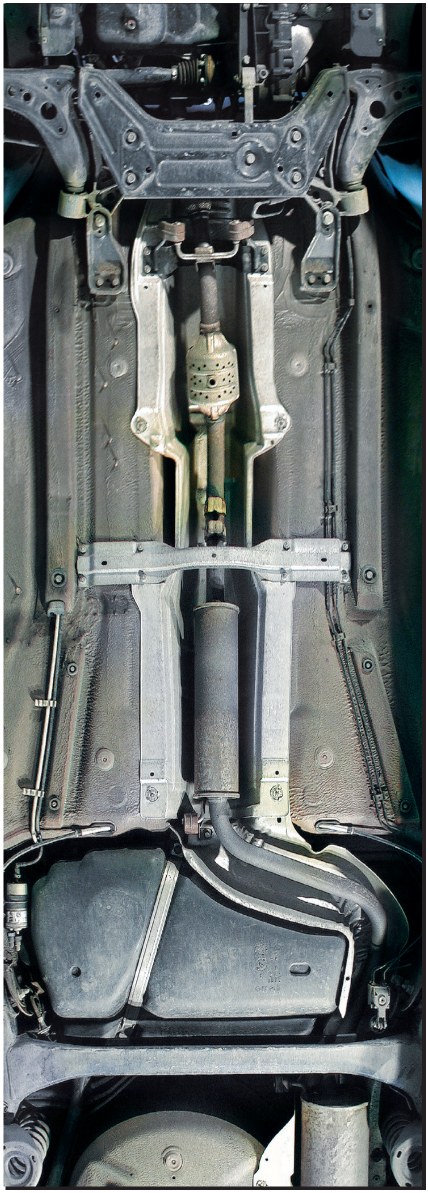
Tlmiče

Tlmiče by mali byť suché, bez známok úniku náplne.

Výfukový systém

Výfuk nemal byť zhrdzavený, zamerajte sa na spoje jednotlivých dielov. Miera zahrdzavenia naznačuje dobu používania, prípadne nasledovnú dobu výmeny. Na jazdenom vozidle je potrebné výfuk meniť cca. každých 6 rokov (záleží od odjazdených km). Bez funkčného katalyzátora neprejde auto meraním emisií a STK, a tým pádom auto nie je spôsobilé pre premávku.

6. ČO OVERÍTE PRI TESTOVACEJ JAZDE?

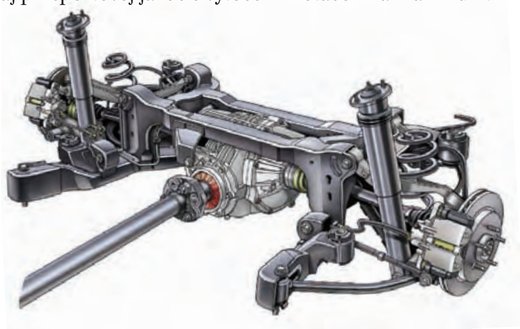
Motor

Začnite pomalým rozjazdom. Chod motora by mal byť plynulý, bez akéhokoľvek šklbania. Pomaly zrýchľujte až na maximálne otáčky. V zábere motora by nemalo byť žiadne zdržovanie či straty výkonu. Ak je motor vybavený turbokompresorom, tak chvíľku trvá než začne pôsobiť. Potom by mal byť znateľný plynulý nárast výkonu.

Prevodovka

Rýchlosti sa musia zaraďovať ľahko, plynulo a presne. Zaraďovanie vyskúšajte pri pomalej, pokojnej jazde aj pri športovej jazde s vytočením otáčok na maximum.

Pozor si dajte predovšetkým na vozidlá s pohonom 4x4 a s automatickou prevodovkou.

Automatická prevodovka

Pri zaraďovaní sa nesmú ozývať žiadne zvuky, ktoré by signalizovali, že reakcia nebola okamžitá. Prechody medzi jednotlivými stupňami by mali byť plynulé, bez rázov. Ak sa objavujú rázy, tak je problém so spojkou alebo s mechanickým systémom v prevodovke.

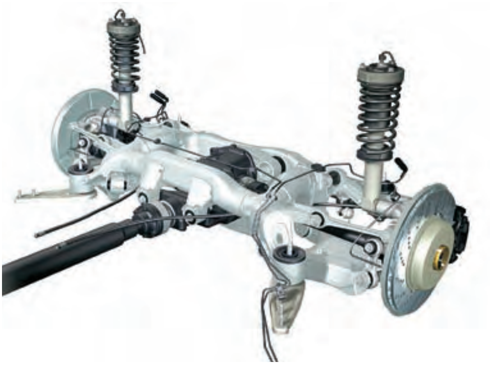

Zbiehavosť

Na rovnom úseku dajte počas jazdy na chvíľku ruky z volantu – uvidíte, či auto „nezahýba“ do strán. To isté skúste pri zvyšovaní a znižovaní rýchlosti.

Brzdy

Účinnosť brzd overíte pri prudkom brzdení z vysokej rýchlosti. Ak sa ozvú neobvyklé zvuky alebo dokonca údery či vibrácie, tak očakávajte veľkú investíciu do opravy. Dôležité je zistiť, či brzdy „nevädnú“, teda či sa pri opakovanom brzdení neznižuje ich účinnosť. Na rovnom úseku uvoľnite na chvíľu volant a brzdite. Ak auto „nedrží stopu“, tak na vine sú zlé brzdy, uchytenie náprav, nesprávna geometria zavesenia kolies alebo ojazdené pneumatiky.

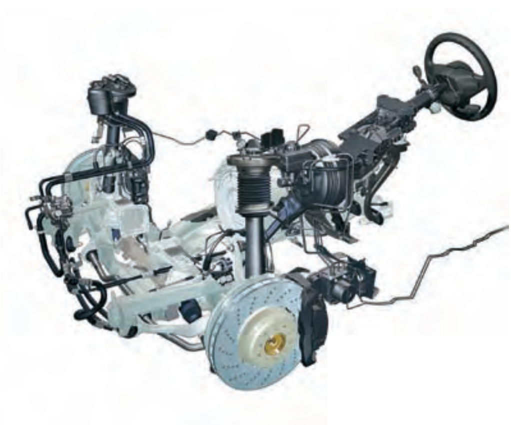

Podvozok a tlmiče

Ešte pred jazdou skúste jednoduchý test: zatlačte na blatník v mieste nad tlmičom, ako by ste chceli auto rozkolísať. Rozhodne by v kolísaní nemalo pokračovať! Pri prudkom zastavení by v žiadnom prípade nemalo dôjsť ku kolísaniu vozidla a k tendencii spätného pohybu auta. Rázy alebo vibrácie spôsobené nerovnosťou vozovky by sa nemali prenášať do samotného riadenia. Tento jav môže byť spôsobený opotrebovaním závesov ramien, čapov riadenia, stabilizátorov a pod.

Poloosi

Na test poloos je treba vybrať miesto, kde je možné zatáčať na obidve strany. Od pomalého rozbiehania do kruhu prejdite k razantnejšiemu pridávaniu plynu. Nemali by sa ozývať žiadne neobvyklé zvuky, určite by ste nemali počuť zvuky podobné preskakovaniu reťaze na ozubenom kolese. Ak sa tak stane, poloosa je poškodená.

Ložiská kolies

Opotrebovanie sa prejaví počuteľným „hučaním“. Za jazdy pozvoľna otáčajte volant tak, aby sa váha auta prenášala na jednu stranu. Počúvajte rozdiel medzi zvukom pri zaťažení a odľahčení – opotrebované ložisko začne pri zaťažení výrazne „hučať“.

Výfuk, katalyzátor

Na závadu výfuku alebo katalyzátora by Vás malo upozorniť „zvonenie“ – kovový, cinkavý zvuk. Signalizuje, že sú poškodené vnútorné časti (auto neprejde pri STK).

7. AKO A KDE KUPOVAŤ

NA VÝBER AUTA SI NECHAJTE DOSTATOK ČASU

Výber a kúpa auta vám zaberie veľa času. Ak máte prístup k internetu, určite ho využite. Profesionálni predajcovia ponúkajú automobil aj na internete. Môžete vyberať z tisícov áut bez toho, aby ste vstali zo stoličky. Takto sa vyhnete amatérom, súkromným dovozcom a podvodníkom, ktorí parazitujú na malej informovanosti klientov. Na internete nájdete aj fotografie väčšiny automobilov a ich detailný popis. Prehľadne a rýchlo porovnáte cenové rozdiely medzi jednotlivými druhmi a typmi áut, počty najazdených kilometrov, vek auta, atď.

KUPUJTE OD PREDAJCOV S KVALITNÝM ZÁZEMÍM

Ojazdené auto rozhodne kupujte len od predajcov s kvalitným zázemím. Využite možnosti dôkladnej testovacej jazdy, auto si nechajte zdvihnúť a ukázať zospodu. Ak môžete, tak vezmite so sebou automechanika.

Uprednostíujte predajcov, ktorí autá priamo vlastnia a nie sú iba sprostredkovateľmi predaja!

8. BEZPODMIENEČNE POŽADUJTE

Dôkladne skontrolujte osvedčenie o evidencii (technický preukaz):

- Je úplne nevyhnutné, aby VIN, č. motora, č. typu motora aj farba auta súhlasili s údajmi uvedenými v osvedčení o evidencii!
- Zistite, kde bolo auto predané ako nové – či v SR alebo v zahraničí. Ak bolo dovezené, nechajte ho overiť firmou, ktorá tieto služby poskytuje a následne ručí za pôvod auta.

POZOR na duplikát OE /TP/ – to je vždy PROBLÉM, hlavne ak bol vystavený v prípade straty alebo poškodenia pôvodného OE / TP/. Často sa o duplikát žiada úmyselne, aby bolo možné zamlčať pôvod vozidla, počet predchádzajúcich majiteľov, používanie auta ako taxíka či v autoškole a pod. Z duplikátu OE /TP/ nezistíte, či bolo auto kúpené v hotovosti alebo na lízing, prípadne či bolo splatené. Obzvlášť si dajte pozor na časté striedanie majiteľov, hlavne počas prvých mesiacov (často týždňov) po prihlásení auta v SR.

Vyžiadajte si všetky kľúče, servisnú knižku a návody

Overte si, či ste dostali všetky kľúče, ktoré odovzdal predchádzajúci majiteľ pri predaji. Ak je iba jeden kľúč, tak požadujte písomné prehlásenie pôvodného majiteľa, že si žiadny nenechal.

Nezabudnite na kľúče od bezpečnostných zariadení, napr. od zámku prevodovky! Vyžiadajte si všetky dokumenty o vozidle. Zo servisnej knižky poznáte, ako dobre a pravidelne sa o auto starali jeho predchádzajúci majitelia.

Záverom

- Záujemcom o kúpu vozidla odporúčame systematicky postupovať podľa týchto pravidiel a nedôverovať slepo predajcom.
- Nákup radšej odložiť, než ho urýchliť a vždy sa snažiť získať viac informácií o kupovanom vozidle.
- Radšej investovať do overenia pôvodu a pôvodnosti identifikátorov vozidla pred jeho nákupom, než do právnikov po jeho zakúpení.
- Nedôverovať neprofesionálnym dovozcom a predajcom.

KÚPA OJAZDENÉHO AUTA NIE JE RIZIKOVÁ, AK POZNÁTE TIETO PRAVIDLÁ

SOVA – Spolok na Ochranu Vlastníkov Automobilov

V tejto brožúre sa dozviete:

- Ako sa vyvarovať kúpe nekvalitného, havarovaného alebo kradnutého automobilu.
- Ako zistiť či nie je práve Vaše auto kradnuté alebo papierovo „omladené“.
- Ako odhaliť najčastejšie podvody dovozcov ojazdených áut a nepoctivých bazáristov.

v spolupráci s

odborný partner

